

Sygn. akt II KK 95/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Marek Motuk

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie **J. K.**,

skazanego z art. 178a § 4 k.k.

po rozpoznaniu w dniu 13 kwietnia 2021 r. w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),

kasacji wniesionej na niekorzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w W. VI Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w P.

z dnia 23 września 2020 r., sygn. VI K (...),

uchyła zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w W. VI Zamiejscowemu Wydziałowi Karnemu z siedzibą w P. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 września 2020 r. (sygn. VI K (...)) Sąd Rejonowy w W. VI Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w P. skazał J.K. za to, że w dniu 22 kwietnia 2020 r. w W., gmina S., woj. (...), będąc wcześniej prawomocnie

skazanym za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, w okresie orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w W. wydanym w sprawie o sygn. VI K (...) zakazu prowadzenia w strefie ruchu lądowego wszelkich pojazdów mechanicznych, orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwa, prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki H. nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości, czyn ten kwalifikując jako występki z art. 178a § 4 k.k., za co wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 3 lata, oraz karę 180 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł. Ponadto na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. sąd zobowiązał oskarżonego do informowania sądu o przebiegu okresu próby, na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego, na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zaś na podstawie art. 43b k.k. orzekł podanie wyroku do wiadomości publicznej, orzekając także w przedmiocie kosztów sądowych.

Wyrok ten nie został zaskarżony apelacją przez którąkolwiek ze stron i stał się prawomocny w dniu 30 września 2020 r.

Kasację od wyroku Sądu Rejonowego w W. VI Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w P. wywiódł obecnie Prokurator Generalny i — zaskarżając ten wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze na niekorzyść J.K. — na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił mu: rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 69 § 1 k.k., poprzez jego zastosowanie i wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, pomimo braku spełnienia określonej w tym przepisie przesłanki, aby sprawca w czasie popełnienia przestępstwa podlegającego osądowi nie był skazany na karę pozbawienia wolności.

Podnosząc taki zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w W. VI Zamiejscowemu Wydziałowi Karnemu z siedzibą w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez Prokuratora Generalnego okazała się zasadna w stopniu oczywistym, co uzasadniało jej rozpoznanie oraz uwzględnienie przez Sąd Najwyższy na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

W pełni podzielić należy stanowisko Prokuratora Generalnego, że w niniejszej sprawie doszło do rażącej obrazy przepisu art. 69 § 1 k.k., która miała istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Przepis art. 69 § 1 k.k. wymienia ustawowe przesłanki, których spełnienie jest obligatoryjne do zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Co istotne – wszystkie warunki wskazane w dyspozycji przy art. 69 § 1 k.k. muszą zostać spełnione łącznie. Jedną z tych przesłanek jest obowiązek, aby sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności. Warunek braku uprzedniego skazania na karę pozbawienia wolności w analizowanej sprawie nie został spełniony. Wyrokiem z dnia 5 lutego 2020 r. (który uprawomocnił się w dniu 12 lutego 2020 r.) Sąd Rejonowy w W. VI Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w P. w sprawie pod sygn. VI K (...) skazał J. K. za czyn z art. 178a § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata. Skazanie to miało zatem miejsce nie tylko przed wydaniem wyroku w postępowaniu prowadzonym pod sygn. VI K (...) i zakończonym wydaniem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 23 września 2020 r., ale także przez popełnieniem przez J. K. występku zakwalifikowanego z art. 178a § 4 k.k. w dniu 22 kwietnia 2020 r. Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Rejonowy w W. VI Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w P. w dacie wydawania wyroku z dnia 23 września 2020 r. był w posiadaniu informacji o uprzedniej karalności J.K., czego dowodem są znajdujące się w aktach sprawy o sygn. VI K (...): informacja z Krajowego Rejestru Karnego (k. 9) oraz odpis wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 5 lutego 2020 r. o sygn. VI K (...) (k. 40).

Ewentualne wątpliwości interpretacyjne, które mogą nastroczać trudności w stosowaniu instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności dotyczą pytania, czy brak możliwości zastosowania art. 69 § 1 k.k.

obejmuje jedynie przypadki skazania na karę „bezwarunkowego” pozbawienia wolności czy również na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Wątpliwości te są zostały jednak w sposób kategoryczny rozwiane przez najwyższą instancję sądową. Zgodnie z jednolitą linią orzecniczą Sądu Najwyższego brzmienie przepisu art. 69 § 1 k.k. nie stwarza pola alternatywnych interpretacji: ustanowiony w art. 69 § 1 k.k. warunek zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, tj. brak skazania na „karę pozbawienia wolności”, rozumieć należy jako obejmujący zarówno skazanie na karę bezwarunkowego pozbawienia wolności, jak i na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 października 2020 r., sygn. IV KK 734/19, SIP «Lex» nr 3077385, z dnia 12 marca 2019 r., sygn. V KK 103/18, SIP «Lex» nr 2642114; z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. II KK 290/18 SIP «Lex» nr 2622995).

Konkludując – zarówno w dacie popełnienia czynu, będącego przedmiotem postępowania w sprawie o sygn. VI K (...) (tj. w dniu 22 kwietnia 2020 r.), jak i w dacie wydania orzeczenia w tejże sprawie przez Sąd Rejonowy w W. VI Zamiejskowy Wydział Kamy z siedzibą w P. (tj. w dniu 23 września 2020 r.), oskarżony J.K. był już osobą uprzednio prawomocnie skazaną na karę pozbawienia wolności. W tych okolicznościach zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności, orzeczonej za przestępstwo stanowiące przedmiot niniejszego postępowania uznać należy za rażące naruszenie przepisów prawa karnego materialnego, tj. obraży art. 69 § 1 k.k., które miało istotny wpływ na zaskarżone orzeczenie. Przyjęte przez Sąd Rejonowy w W. VI Zamiejskowy Wydział Kamy z siedzibą w P. w wyroku z dnia w dniu 23 września 2020 r. rozstrzygnięcie w zakresie zastosowania wobec skazanego środka probacyjnego było zatem niedopuszczalne z mocy prawa z uwagi na istnienie przeszkody do wydania orzeczenia tej treści w zakresie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Wobec J.K. bezpodstawnie zastosowano dobrodziejstwo instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, która to kara wina zostać orzeczona jako bezwzględna.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy, stwierdzając, że zaistniałe w sprawie uchybienie miało rażący charakter oraz w istotny sposób wpłynęło na treść orzeczenia, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał — zgodnie z wnioskiem autora nadzwyczajnego środka zaskarżenia — Sądowi Rejonowemu w W. VI Zamiejskowemu Wydziałowi Karnemu z siedzibą w P. do ponownego rozpoznania.

